

jer sig om at skabe ligestilling i verden, så ikke kun et enkelt land er altdominerende i verdensudviklingen, er det vigtigt med større samling og større fællesskab.

Traktaten betyder også mere demokrati. Det er et internationalt samarbejde, det er suveræne stater, der samarbejder, og derfor kan man ikke sammenligne det og måle det med helt de samme demokratiske standarder, som vi bruger i vores eget samarbejde. Men i modsætning til alt andet internationalt samarbejde gør man her en virkelig anstrengelse for at involvere befolkningerne og styrke de folkevalgte. Europa-Parlamentet vil ifølge traktaten få en større indflydelse, også på områder, hvor de tidligere ikke har haft det, f.eks. landbrugsområdet, hvad jeg anser for at være et klart fremskridt.

Kl. 14.20

Endelig er der det gode ved traktaten, at den ligesom sætter en slutsten for de mange føderalistiske ønskedrømme. Der er ingen tvivl om, at hr. Søren Krarup og andre på nejsiden og føderalisterne i Europa har en fælles forestilling om Europa, nemlig et forenet Europa – en ny nationalstat, en superstat Europa – og denne urealistiske forestilling om en europæisk superstat har i mange henseender præget den europæiske debat, både hos tilhængere og modstandere. Derfor synes jeg, at det gode ved denne forfatnings-traktat faktisk er, at den slår fast, at det er suveræne stater, der samarbejder med delegeret myndighed. Under udvalgsarbejdet har vi fået afdækket mange af myterne i debatten, og det synes jeg også er godt.

Vores hovedpåstand er derfor, at der er for lidt fællesskab. Vi ønsker i Socialdemokratiet en større europæisk fælles indsats over for de fælles problemer, og vi ved ud fra vores historiske erfaring, at fælles institutioner er med til at give mere effektive fælles beslutninger og også er med til at sikre, at det ikke bare er de store lande, der dominerer de små lande. I al sin skrøbelighed, i al sin ufuldkommenhed er det europæiske samarbejde derfor ikke bare en imponerende succes i efterkrigstiden, men en succes, som Danmark har en oplagt interesse i både at bevare og styrke.

Med hvad med ratifikationsprocessen? I øjeblikket er vi jo i den situation, at de lande, der skal ratificere gennem deres parlamenter, har sagt ja. I de lande, der skal ratificere ved folkeafstemninger, har vi haft tre afstemninger: Spanien har, desværre med en meget lav stemmedeltagelse, sagt ja, men i to andre lande, som vi har

diskuteret her i dag, nemlig Frankrig og Holland, har befolkningen sagt nej.

Derfor er det en indlysende forudsætning for, at man kan gå videre, at de to lande vælger enten at sige: Jamen det var så det, afgørelsen er truffet – eller vælger, som den danske regering gjorde i 1992, og som den irske regering gjorde senere hen, at sige: Vi vil gerne se, om vi har en mulighed for at løse problemerne i vores eget land. Man kan nære nok så stor tvivl om, hvorvidt det overhovedet er muligt, eller, som nogle her i salen har sagt i dag, om det overhovedet er rimeligt, at det er sådan, men der er jo ingen tvivl om, at det er med i deres overvejelser.

Før vi kommer ind i billedet, før vi spørger vores befolkning, før vi spørger danskerne, hvad de vil stemme, skal vi selvfølgelig have klarhed over, om der overhovedet er noget at stemme om. Det var det, Jack Straw sagde i Underhuset i går på den engelske regerings vegne, og mange af os er blevet spurgt i dag, hvorfor vi ikke siger det samme, når vi har det samme spørgsmål og det samme ønske som den engelske regering. Det skyldes, at vi ved, at det at køre efter reglerne, køre efter bogen er helt afgørende for et lille land, og nu er der enighed om en fælles drøftelse, hvad jeg også synes er meget rimeligt i denne situation, før man drager nogen konklusion. Drøftelsen finder sted i Det Europæiske Råd den 16. og 17. juni.

Hvis man skulle sige noget kritisk, er det, at det virker meget tilbagelænet, at man skal vente så længe med at mødes. Hvorfor skal Chirac og Schröder sidde og diskutere det her, hvorfor skal ikke hele Europa mødes, og hvor er det lederskab, som vi har så hårdt brug for i denne situation? Det er nogle af de spørgsmål, man stiller sig selv. Jeg synes umiddelbart, at det er rigtigt, at lande som Danmark, England, Polen, Tjekkiet og Portugal, der har annonceret folkeafstemninger, har ret til at spørge kollegerne i Holland og Frankrig, hvad der skal ske i deres lande. Er det overhovedet muligt at forestille sig en dansk-irsk model, eller skal man vælge en anden model?

Hvad så med fremtiden? Der er jo ingen tvivl om, at dette, at en sympatisk traktat bliver stemt ned og ikke kan gennemføres eller i hvert fald kun kan gennemføres med meget stor forsinkelser og meget store vanskeligheder, er et tilbageslag for Europa. Jeg tror, det er meget, meget vigtigt i den situation, at man ikke går i panik, at man ikke vender sig indad, og at man ikke som den hollandske regering, der blev underkendt af